

Trag Biljke NEDELJNIK #093 - Promene na paradajzu – od beznačajnosti do istinskog problema

Datum: 30. Jul

Evo šta vas čeka u ovom Nedeljniku:

Promene na paradajzu – od beznačajnosti do istinskog problema

Nadin kutak

Pogrešna uverenja o prirodnoj zaštiti biljaka

Jesenja bašta – 25 kultura za brzu bujnost

Kako raditi setvu i presadnju na vreloj talasu

Mozaik virus

Aktuelni problemi u bašti i rešenja

Podsetnik na važne rokove

Obaveštenje o novim ponudama

Kako je divan izraz „iznuriti dušu“ i liči na jato divljih gusaka koje u kljunu vuku nit iz moje duše. Ono pravo Arijadnino klupko, spasenje moje!

Najvažniji je lični doživljaj sopstva (jedino moguć) - spolja sam Biće sa svim šarmantnim nuspojavama XX kombinacije hromozoma, a unutar mene sam JA: hodam u dugom kaputu, sa cokolama, dugom sedom bradom, shvatajući da sve besmislice ovog sveta upravo čine ovaj svet nesavršenim, tragajući jedino za Rečima koje mogu da me onemušte, vodeći korisne dijaloge samo sa biljkama i životinjama i mislim se pružajući od plus do minus beskonačno. Mene, takvu, u ovoj kutiji koja Telo znači drže samo racionalni i realni mislioci koje mnogo volim i koji su dlan na kojima se čuvam. Ljubim taj dlan svaki dan!

Često mislim o životu koji bi bio jednostavniji, drugačiji, ne nužno srećniji, ali mirniji svakako, u kome **ne bih bila JA** već samo **jednostavna nuspojava kombinacija hromozoma** koja vrlo uspešno kombinuje odeću, sobne lampe i escajg sa životnim okolnostima i socijalnim prilikama i ne promišlja uzrok kao posledicu.

Ali kada sam potpuno doživela sebe, razumela svaku apstrahovanu potrebu i promenu, shvatila sam da drugačiji život od ovoga ne bi bio moguć. Postoje ljudi koji hodajući ulicama obave mnogo nečujnih razgovora sa biljkama, životinjama, vazduhom i to im pada lakše od razgovora sa vlastitom vrstom. Tako sam ja spoznajući sebe spoznala i svoje mere. To je bio osnov da zavolim ovako jako ljude. Uslov da ih (živa istina) hrabro govorim o nekim drugačijim percepcijama divljeg biljnog sveta.

Hrana koju u sebe unosimo može imati posledice kao što su RED I NERED. O tim posledicama se malo govori. Hrana iz vaše bio bašte nije samo energetski bolja već je hrana putem koje unosite RED u svoj organizam koji bi se lako mogao i mikroskopski videti sa jasnom slikom i čvrstim, neizlomljenim kristalima. Suprotno tome, hrana koja se proizvodi upotrebom veštačkih đubriva i pesticida je NERED koji unosimo u

svoj organizam. Statistike oboljevanja pokazuju da je ova tvrdnja istinita. Znam da nema svako priliku da proizvodi vlastitu hranu, ali svako ima priliku da savlada neophodna znanja o tome jer prilike za promenu stvaramo sami.

Jednog dana doneli su odluku da divlje biljke nazovu korovom i da o njima pišu u udžbenicima.

Jednog dana doneli su "mudru" odluku da čoveka otrgnu od prirode i udalje od njenih resursa. Mudro!

Jednog dana čoveka su učinili potpuno zavisnim od industrije.

Jednog dana tlo su učinili zavisnim od mineralnih đubriva, a nas robovima njihovim.

Dopustili smo im!

Dopustili smo usled:

Pohlepe

Otuđenja

Neznanja

Nebrige

Lenjosti

Sva znanja, koja su se prenosila kroz vekove, za samo deceniju su uspeli da izbrišu ugrađujući nam neka tuđa neznanja kreirana da bismo bili zavisni.

Korov je termin o kome jako ružno slušamo u školama.

Uče nas da se mora suzbiti, a postoji čitava jedna oblast hemijske industrije koja smišlja modele trovanja tla kroz prizmu suzbijanja korova.

Ja iz svake svoje mitohondrije verujem da je Univerzum čoveku poslao pomagače u vidu zelenih anđela, da čoveka leče, hrane i prenose višedecenijske informacije koje kolaju njihovim žilama.

Univerzumu se suprotstavljamo suzbijajući zelene anđele iako je svaka od tih divljih biljaka tu za dobrobit čoveka.

Divlje biljke su starosedeci. Uvek sam ustajala u odbranu Aboridžina.

Svaka bašta poziva divlje biljke koje su joj potrebne i one odlaze kada završe svoju misiju. Posmatrajte prirodu oko sebe i videćete kako se struktura biljaka menja.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih i međunarodnih platformi koja povezuje 30 zemalja, 394 gradova

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub: Sanja i Jan Rakić, Jovan Banović, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik Tok: Jovan Banović

FB stranica: Jovan Banović, Goran Pivašević

Administratori platforme: Nada Radinić, Marko Petković, Gordana Bojanić, Mia Božić, Jasmina Nenadić, Sabina Kovačić, Nina Martinović, Nedeljko Ivanešić.

Autor edukativnog programa, video materijala i tekstova sam ja Biljka.

PROMENE NA PARADAJZU – OD BEZNAČAJNOSTI DO PROBLEMA

Najveća konstanta u prirodi je promena. Promena je upravo ta koja nas često brine i to je sasvim prirodno, jer na mestima gde se sreću dve različite vrste života dolazi do nesporazuma, ali znam da se svako od nas trudi da čita biljne signale.

S obzirom da je paradajz okarakterisan kao **najosetljivija kultura** u bašti, na osnovu pitanja, mogu da zaključim da vas promene na njemu najviše brinu, pa je važno da odvojimo neke osnovne elemente tih promena kako biste znali da razdvojite na koju promenu je potrebno obratiti pažnju i delovati, a koja promena ne bi trebalo da vas brine.

Važno je da se obrati pažnja na predavanje **Paradajz nega kao prevencija** koje se nalazi na našem jutjub kanalu i tu se na jednom mestu nalazi sve što je vezano za orezivanje paradajza. Ovde je važan onaj deo koji se odnosi na skidanje listova sa donjih etaža nakon formiranja plodova, jer ako ih vi ne skinete, biljka ih sama odbaci i to radi tako što se ti listovi suše i na njima se razvijaju promene koje vas često brinu.

Postoje **fiziološke promene** kao što je ova. Ako se ovako nešto desi, promene listova na donjim etažama, najčešće je potrebno da ih skinete bez ikakvog dodatnog tretmana. Postoje problemi koji se manifestuju promenama na lišću i plodovima kada je potrebno da pomognemo biljkama (biljke od nas mnogo češće traže pomoć, a ne zaštitu) i jako je važno da prepoznajete te signale.

Toplotni udar

Često se meša sa plamenjačom. Karakteriše ga naglo odbacivanje velike lisne mase tako što se lišće suši i na njemu ima promena koje liče na paljevine. Promene ne nastaju samo na donjim listovima već na celom stablu. Ono što ga razdvaja od plamenjače su uslovi u kojima je nastala promena. Ako su prethodnih dana bile visoke temperature, toplotni talas, to nisu uslovi za razvoj plamenjače. Biljka se mora ošišati, uklanjaju se oštećeni listovi i dohranjuje se šećerom i kvascem. Šećer se stavlja oko korena pre zalivanja narednih 7 dana. Od kvasca se pravi tečno đubrivo (50 g suvog kvasca, 5 kašika šećera, 5 l tople vode) i zalivaju se biljke nakon što se oko korena stavi kašičica šećera. Biljke nije potrebno tretirati.

Plamenjača

Prethodi joj vlažan i kišoviti period koji podrazumeva pad temperatura. Da bi se razvila plamenjača temperature se moraju kretati od 22 °C do 12 °C i potrebno je da ovakvi uslovi traju minimum 5 dana kako bi se plamenjača probudila. U tim uslovima je pregled biljaka neophodan i to svakodnevni kako nam ne bi promakao prvi signal. Ali, ako u takvim uslovima nakon izvesnog vremena dođete u baštu, mogu da vas iznenade promene koje su vrlo slične toplotnom udaru. Tretman je isti u određenom delu: rezanje listova, dohrana, ali je važna upotreba prirodnih fungicida. Više puta

sam u Nedeljnik ubacila tekstove na temu plamenjače sa receptima za preparate, ali za one koji su to propustili postoji epizoda **5 najefikasnijih preparata protiv plamenjače**, ali je još uvek dostupan i naš **Paket Prirodna Zaštita Bašte** gde na jednom mestu imate veliki izbor prirodnih preparata.

Sastoji se iz Zbirke od 200 recepata, ali i 3 Video-vodiča koji vam omogućavaju da prepoznate problem na vreme, prepoznate korisne predatore i upoznate se sa biljkama zaštitnicama i na taj način upostavite celi sistem prirodne zaštite u bašti. Kada se i ostvare uslovi za pojavu plamenjače u mojoj bašti se neće pojaviti brzo jer je kompletan sistem zaštite postavljen. Za više informacija, kliknite ovde: <https://tragbiljke.com/paket-prirodna-zastita-baste/>

Stres (vršna trulež)

Biljka ima savijene listove koji nam ukazuju da je pod stresom. Listovi mogu da budu savijeni na gore ili na dole. Ako su savijeni na gore to je uglavnom reakcija biljke na vlagu oko lista ili oko korena. Ako je promena samo na donjim listovima nije potrebno reagovati, ali ako je cela biljka promenjena potrebno je promeniti režim zalivanja i dohraniti biljku šećerom i kvascem. Posmatrajte biljke, pratite okolinu i videćete da samo određene lokacije, kombinacije i sorte imaju potencijal da izazovu ili uđu u stres. Posledica stresa je vršna trulež.

Ukoliko su savijeni na dole problem je veći. Proverite da li na listovima ima lisne vaši, grinje, tripsa. Ukoliko nema, proverite stanje oko korena jer ako se oko korena nalaze tuneli ili vazdušni čepovi njih je potrebno zatvoriti.

Viroza

Biljka ima promenjen oblik lista i ploda. Izgled lista je izmenjen tako što je prošaran i suši se. Viroze prati izmena na plodovima i cela biljka slabo napreduje. Plodovi su deformisani, često sa izmenjenom bojom u odnosu na onu koja je očekivana kod te sorte. Viroze ne bi trebalo da vas brinu, pa sam napisala poseban tekst o Mozaik virusu koji bi trebalo da dâ malo drugačiju percepciju koja će isključiti radikalne mere kao što je spaljivanje biljaka, dezinfekciju alata. To su mere koje su prilično zaostale iz konvencionlne poljoprivrede i osim što nisu rešenje, razvijaju ujedno i strahove.

Na osnovu ovih opisa promena i uslova možete vrlo lako da razdvojite promene na koje je potrebno reagovati i koje bi mogle da vas brinu od onih koje podrazumevaju fiziološku promenu usled sazrevanja ili starenja biljke. Jer fiziološke promene na biljkama su mnogo češće od onih koje podrazumevaju naše uplitanje i asistenciju.

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Koliko vrijedi jedna teglica zimnice? Svake se godine, čim počnu dozrijevati prvi ozbiljniji viškovi iz vrta, ponovno otvori ista rasprava. Isplati li se uopće danas kuhati pekmeze, pripremati ajvare, pasirati rajčice, kiseliti krastavce ili puniti police staklenkama?

Kad se zbroje staklenke, poklopci, šećer, ocat, začini, plin ili struja, cijena voća i povrća itd. mnogi će zaključiti da je jednostavnije i možda čak jeftinije sve kupiti u trgovini.

Tih dvojbi, na sreću, nema kod nas koji za zimnicu koristimo voće i povrće koje sami uzgajamo, a k tome i na organski način. Kad mi netko pokaže sliku svojih domaćih šljiva, ja se uvijek našalim i kažem da vidim knedle sa šljivama. Moja mama ih je uvijek radila u većoj količini, pa zamrzavala. Tako smo uvijek imali knedle zimi, spremne vrlo brzo, pa čak i kada mame nije bilo kod kuće, mi djeca smo trebali samo zaleđene knedle prokuhati dvadesetak minuta, poslužiti ih posute šećerom i cimetom i slatki obrok je bio spreman. Svake se godine kuhala rajčica i spremala u staklenke i pravio ajvar. Džem od šljiva je obavezno morao imati velike komade kožica, a pečena roga paprika se zamrzavala u većim količinama kako bismo zimi imali ukusnu salatu sa svježim peršinom i bijelim lukom.

Vrijednost domaće zimnice nije u tome da bude najjeftinija. Ona se ne može izmjeriti kalkulatorom, baš kao što se njime ne mogu izmjeriti miris vrta nakon ljetne kiše, zadovoljstvo prve zrele rajčice ili osjećaj kada ubereš plod koji si mjesecima negovao.

Za nas koji nastojimo uzgajati vlastitu hranu zimnica nije tek način čuvanja povrća. U svakoj staklenci se nalazi dio sezone. Kad u kasnu jesen ili usred zime otvorimo takvu staklenku, ne otvaramo samo zimnicu. Otvaramo uspomenu.

Posebno je dragocjeno to što domaća zimnica ne mora nalikovati ničemu što možemo kupiti. Industrija proizvodi ono što se može prodati u velikim količinama, ono što ima dovoljno kupaca i dovoljno dug rok trajanja. Zato na policama trgovina nećemo pronaći ukiseljeni portulak, zelene smokve spremljene po obiteljskom receptu, sirup od bobica bazge iz vlastitog dvorišta ili zimnicu obogaćenu jestivim cvijećem. Ne zato što takvi proizvodi nisu vrijedni, nego zato što ih je teško pretvoriti u industrijski proizvod.

A upravo u tome leži čar domaće zimnice. Svaka je staklenka jedinstvena. U nju možemo dodati začinsko bilje koje raste uz naše gredice, malo ljutine ako je volimo, više češnjaka ako tako kuha naša baka ili latice cvijeća koje će običnu salatu pretvoriti u pravo malo iznenađenje. Možemo sačuvati okuse koje nitko drugi nema jer ih stvaramo sami.

Još je jedna vrijednost koju često zaboravljamo. Domaća zimnica počinje mnogo prije nego što upalimo štednjak. Počinje onoga dana kada posijemo prvo sjeme. Nastavlja se svakim zalijevanjem, svakim plijevljenjem, svakom brigom oko biljaka. Kad dođe vrijeme berbe, plodove prerađujemo gotovo odmah pa zadržavaju svoj puni okus i velik dio hranjivih tvari. Znamo čime smo ih gnojili, znamo da nisu putovali tisućama kilometara i znamo da u staklenku stavljamo samo ono što sami odaberemo. Bez nepotrebnih dodataka, bez konzervansa i bez viška šećera ili soli ako ih ne želimo.

Naravno, domaća zimnica ima i svoju ekonomsku stranu. Kada vrt odjednom podari desetine kilograma rajčica, paprika ili krastavaca, zimnica postaje najbolji način da ništa ne propadne. Iskoristimo ono što nam priroda velikodušno daje, ponovno upotrebljavamo iste staklenke godinama i smanjujemo količinu otpada. Ali čak ni to nije njezina najveća vrijednost. Najveća je vrijednost osjećaj koji se ne može kupiti. Možda ga se sjećate još iz djetinjstva. Kuhinja puna pare. Lonci koji tiho krčkaju. Miris

kuhane rajčice ili pekmeza koji se širi cijelom kućom. Mama ili baka koje govore da pripaziš na vruće staklenke dok im dodaješ poklopce. Tada nismo znali da stvaramo uspomene. Danas shvaćamo da su upravo ti trenuci mnogima postali sinonim za dom.

Zimnica nas uči i nečemu što današnji svijet pomalo zaboravlja – strpljenju. Priroda ne poznaje tipku "odmah". Sije se u proljeće, njeguje tijekom ljeta, bere kada plod sazrije, a u njegovim se okusima uživa tek mjesecima kasnije. To je jedan od rijetkih poslova u kojem nas vrijeme ne usporava nego nagrađuje.

A kad zimi pogledamo policu punu vlastitih staklenki, teško je opisati osjećaj koji se pritom javi. Nije to ponos zato što smo nešto uštedjeli. To je zadovoljstvo jer pred sobom vidimo rezultat vlastitih ruku. Svaka staklenka govori: "Ovo smo uspjeli." U njoj nisu samo rajčice, paprika ili krastavci. U njoj su sati provedeni u vrtu, umorne ruke nakon berbe, lutanje misli tijekom pripreme, mirisi prošle sezone i želja da svojoj obitelji pružimo nešto najbolje.

Takva staklenka postaje i najljepši dar. Ne zato što je savršeno zapakirana, nego zato što nosi dio osobe koja ju je pripremila. U vremenu kada gotovo sve možemo naručiti jednim klikom, nešto što je nastajalo mjesecima postaje neprocjenjivo. Zbog toga se vrijednost domaće zimnice nikada neće moći izračunati. Ona je osim hrane i uspomena, sigurnost, tradicija, kreativnost, samodostatnost i ljubav prema prirodi sačuvana pod jednim metalnim poklopcem.

I zato, kad se zapitamo isplati li se danas pripremati zimnicu, mi odgovor ne tražimo u kalkulatoru, već na polici svoje smočnice. Tamo, među šarenim staklenkama, stoji puno više od hrane. Tamo stoji cijela jedna sezona koje će nas grijati usred zime.

Na YouTube kanalu Trag Biljke, koji postoji već preko 5 godina, ima puno zanimljivih recepata za zimnicu i ideja koje Biljana pokazuje. Možda još niste na njih naišli u pretraživanjima, a aktualni su sada ili do kraja sezone, pa sam na blogu stavila linkove da možete naći nešto za sebe. K tome sam dodala i recepte za fermentirane krastavce. Neki to zovu „ljetni krastavci“. Nije klasična zimnica jer se konzumira već nakon par dana, ali radi se o izuzetno zdravom domaćem proizvodu koji je šteta propustiti.

Za nastavak druženja čekam vas na ovom linku: [Probaj ovako blog - Nadin kutak 93](#)

Lijep pozdrav!

POGREŠNA UVERENJA O PRIRODNOJ ZAŠTITI BAŠTE I VOĆNJAKA

Volela bih da razrešimo jednu opasnu zabludu – tretiranje bašte prirodnim preparatima nije ujedno i prirodna zaštita bašte, već je samo jedan element prirodne zaštite koji dugoročno nije dovoljan.

Prirodna zaštita bašte je celi sistem. Sistem o kome pišem mora biti cilj koji počiva na poverenju i doslednosti. Ako ispred sebe stavite cilj kao što je **samoodrživa** bašta kao

jedan prirodni ekosistem, biodiverzitet koji se sam čuva, neguje, održava i prati ritam vremena, onda je za to potrebno postaviti određene korake.

Sećam se svog prvog javnog predavanja, pre 10 godina, kada sam glasno izgovarala zablude koje ljudi žive. Jasno sam podvukla da nije dovoljno da koristimo koprivu protiv lisnih vaši, kao TBĐ, već je potrebno da dosledno primenjujemo biološke metode jer priroda treba takve ljude – dosledne i sa ciljem.

Kada sam i sama bila suočena sa sličnim idejama pomislila sam kako je svakom od nas potrebna misija, ideal, nešto čemu će stremiti pa zašto to ne bi bila priroda i dobrobit celokupne zajednice. Svakoj zajednici na najveću korist služe duhovno uzvišeni ljudi koji iznad svega stavljaju zajednicu, ne ličnu dobit, ego, oholost. Da bi se tumačila priroda na ovaj način potrebna je duševna širina koju ima svako od vas čitatelja Nedeljnika. Vi ste borci za prirodu, ali ne oni agresivni koji uz buku i transparente pokušavaju da privuku pažnju već oni koji u tišini delaju, jer su svesni da se svet menja tako što ti lično postaješ promena.

Konačno smo u nekom novom trendu koji je dobar za prirodu – ljudi koji su ekološki osvešteni, svesni svoje uloge u prirodi, koji odbacuju ego antropocentrizma i na svako biće gledaju jednako vredno su nova duhovna „aristokratija“. Da bi se tumačila ljubav potrebno je mnogo ljubavi uneti u sebe i to podrazumeva izgradnju duha koja je neophodna kako bi se čuo progovor prirode.

Prirodni preparati su deo sistema prirodne zaštite koji ne podrazumeva samo ličnu korist. Pre svega podrazumeva svest o resursima. Svest o prirodi. Sposobnost sagledavanja svake divlje biljke ne kao korova koji je neophodno eliminisati već kao saradnika, glasnogovornika, indikator i zaštitnika. Da bi se divlja biljka sagledala iz takvih uglova potreban je duševni rast.

Već 15 godina tražim rešenja za sve probleme u bašti u samoj prirodi jer mi je oduvek bilo besmisleno da se rešenja nalaze na bilo kom mestu osim u prirodi. Te priče da se veštačkim đubrivima i pesticidima rešava glad u svetu mogu da zavaraju samo one koji se ne zapitaju o istinitosti te tvrdnje i pohlepi koja stoji iza nje. Ako je tako onda bi i onaj koji izgovara tu rečenicu morao da oseti jezu i strah jer govori da je život na planeti potpuno oslonjen na veštačke tvorevine. Dok se tako nešto izgovara ljudi bi MORALI DA DRHTE OD STRAHA.

Oko nas je priroda koja u svakom trenutku nudi rešenja, ali jednom dobrom delu populacije nije u interesu da to znamo jer se prihod stavlja iznad svega. Resursi su besplatni, a čovek koji zna da se nahrani iz prirode, izleći iz nje i sam pronade besplatno ono što mu priroda daje kao lek, hranu, kozmetiku nije pogodan sistemu jer nije potrošač. Iako mislite da se svet menja nekim značajnim protestima svet se menja znanjem i iz sopstevnog doma.

Sećam se kada smo snimili epizodu o upotrebi ambrozije u bio uzgoju. Istraživala sam je godinama i održala par predavanja zatvorenog tipa na ovu temu. Nije mi bilo jasno da postoji biljka koja je stavljena na poternicu i da nas Zakon obavezuje da je uništimo. Nije mi bilo jasno jer priroda ne radi takve besmislene poteze. Ne daje agresivne biljke koje nas uništavaju, ali često daje na određenim mestima signale kao poruke koje mi ne tumačimo uvek blagonaklono. Ali čovek je takav, ni Božje signale, Njegovu pojavnost ne vidi odmah. Često nam se i Njegova poruka javlja u obliku koji

nam nije drag. Polazeći od toga znala sam da je i ambrozija poruka od Boga koju nismo protumačili dobro.

Kada je izašla epizoda, dobili smo mnogo napada ali bila sam srećna jer je prvi put neko javno ustao u odbranu te biljke. Biljka na poternici koja se godinama spaljivala bila je odbranjena tako što sam ispričala drugu stranu ambrozije. Ona strana koju niko nije želeo da predstavi. Stranu pomirenja.

Danas se zahvaljujući mom iscrpnom radu u trajanju od 15 godina eksperimentisanju na brojnim lokacijama, radu s ljudima i dobijanju povratnih informacija na hiljadama urađenih konsultacija u baštovanstvu i voćarstvu koriste biljke sa poternica kao što su pirevina, ambrozija, slak, sirak i na stotine divljih biljaka koje su proganjane kao agresivni korovi iz bašta. Zato ovi preparati nisu samo ono što je nama korisno jer na bezbedan način negujemo biljke već su čitava promena odnosa, svesti, poimanja prirode, a pre svega krajnje revolucionarna borba za ono što je oko nas – prirodni resursi.

Pre same upotrebe prirodnih preparata jako je važno da otvorimo sebe prirodi jer jedino tako mogu da definišem učenje o prirodi. To nije nikakvo knjiško učenje o dobrim i lošim predatorima već je kreiranje odnosa koji podrazumeva duševni rast. Jer, suštinski podela na dobro i loše ne postoji u prirodi, a to je često i najteži deo u kreiranju tog odnosa. Ipak, neke osnove se moraju savladati i to se ne može na brzinu.

Da biste postigli cilj – samoodrživu baštu u kojoj vam nisu potrebni ni prirodni preparati jer se bašta sama čuva potrebno je da počnete od nečeg. Upoznajte predatore u bašti. Svaka bašta ima svoje uglavnom iste vrste predatora. Upoznajte da li u bašti prave nevolje i kada to rade. U kojoj fazi razvoja to rade... Dajte im šansu, a pre svega dajte šansu sebi. Baštovanstvo odavno nije samo hobi već je neophodnost ukoliko želite da osetite ukus praotačke hrane. Povrće i voće koje se kupuje u marketima, na pijacama ima ukus plastike. Čitave generacije odrastaju bez ikakve spoznaje o pravom ukusu hrane.

Ako želite da osetite prisustvo Boga onda ćete ga naći u svakom danu, svakoj reči i svakoj biljci. I to jeste pitanje duhovnosti. Ja i ne znam kako se hoda po svetlu, po vlastitom životu bez potrebe da se On oseti u svemu. Sigurno je jako teško...

Čovek prečesto hoda svetom ljut, uz prikriveni bes koji ispliva na nekim Nedužnim mestima kao što je priroda.

Često se pitam o izborima ljudi koji biraju veštačka đubriva i pesticide u odnosu na prirodna rešenja. Koji je uslov da bi se čovek okrenuo ka veštačkim tvorevinama? Koje osobine imaju takvi baštovani?

Baštovan koji je ucenjen, koji mora okolini da pokaže rezultate, da pokaže da je ulog vredeo.

Baštovan koji se plaši da će izgubiti sezonu ako ne preduzme nešto što mu savetuje okolina.

Baštovan koji je pod velikim pritiskom okoline i nema slobodu da donosi samostalno odluke.

Baštovan koji se takmiči sa ostalima pa mu je važno da ima najbolju papriku, najkrupniji paradajz...

To su samo neke od osobina koje sam uočila svih ovih godina kod baštovana koji odluče da koriste veštačke preparate u uzgoju i ono što sve njih odlikuje je nedostatak znanja o tome šta zapravo radimo sebi i okolini kada odbacimo prirodu. Šta radimo vlastitoj duši...

Znam da je teško tek tako se prepustiti prirodi jer to podrazumeva određeni napor – rad na sebi. Ali svaki rad na sebi daje veliki doprinos kvalitetu života i kada se čovek upusti u to otvaraju se nova vrata za koja i ne znate da postoje u vama. Jer kada radite uz prirodu, a ne protiv nje, dobijate podršku cele Vasiona koja je vidljiva na svakom mestu. Kada se uz pomoć prirode oslobađate strahova postajete neko ko živi u svesnom životu i koji je spreman za oprost. A oprost nije odnos koji vas stavlja u ulogu žrtve, to je suštinski odnos prema sebi koji vam daje novu perspektivu svih odnosa u koje se upuštate.

Prošla sam dug put rada na sebi, kako bih mogla iskustveno da pišem o ODNOSU i SVESNOM ŽIVOTU i mislim da je najveći uticaj na to imao baš trenutak u kome sam tražila drugu stranu KOROVA. Jer kada tražite drugu stranu divljih biljaka morate i sami da prođete „kroz ogledalo“.

I zato, kada je komšija prošao pored mene i rekao mi u prolazu da preparat koji sam mu dala nije pomogao dobio je jasan odgovor: nije problem u preparatu, problem je u tebi. Prirodna zaštita nije samo „jednom ću poprskati da uništim problem“, ona je sistem koji se postavlja bez kalkulacija i sa ciljem da prirodu vratimo u svoje živote, vratimo duhovnost, vratimo nadu. I ona ne funkcioniše u neprirodnim baštama i u rukama ljudi koji IPAK žele da dokažu da se „ništa ne može uzgojiti bez hemije“. Priroda nije tu da izvodi magične trikove kako bi nas vratila prirodi. **Ona nudi lakši put jer se svako od nas uvek vrati prirodi na lakši ili teži način.**

JESENJA BAŠTA – 25 KULTURA ZA BRZU BUJNOST

Od 01. 08. počinje setva jesenjeg brzog uzgoja (u daljem tekstu JBU). Pripremite se za setvu i izaberite kulture koje mogu da obogate vaše zimske berbe. Sve ove kulture su otporne na niske temperature.

Da ponovimo šta su kulture za brzi uzgoj:

To su kulture koje brzo dospevaju za berbu jer imaju kratku dužinu vegetacije. Berba od setve do stola iznosi od 25 do 50 dana. Ove kulture su u RPZ čuvari mesta glavnim kulturama dok se u JZ situacija menja i jedan deo ovih kultura ostaje kao glavne kulture do narednog proleća kao što su rukola, spanać, matovilac, salata...

Ono što ih povezuje je brz rast i brzo ozelenjavanje gredica pa ukoliko još uvek ništa niste posejali ovo je vaša nova prilika jer je lepo biti praktično ostvaren u kratkom roku.

S obzirom na to da smo usred postavke jesenje zone ili JZ u daljem tekstu, važno je da znate da za ove kulture niste zakasnili i da je rok za setvu svih kultura koje ću nabrojati

polovina septembra. Ovo se odnosi na kontinent i planine, primorje ima rok do sredine oktobra.

Polako, ima vremena i zato je važno da razmislite o pokretanju jedne gredice koja može da objedini sve ove kulture.

Jedan deo ovih kultura ide kao DS, ali za jedan deo je potreban rasadnik pa se i on može postaviti do sredine septembra. Iz rasadnika dalje prebacujete sadnice po gredici.

Svim nabrojanim kulturama odgovara jesen i hladniji period pa je u skladu s tim – dok se zemljane bašte polako zatvaraju, motivaciona bio bašta se u punom intenzitetu puni hranom.

A koje su to kulture?

Salate, rotkve i rotkvice.

1. Rotkvice imaju dužinu vegetacije od 25 do 40 dana. Ledena sveća je jako otporna na visoke temperature pa je berba prvog turnusa posejanog u julu počela. U okviru JZ rotkvice su čuvari mesta salati ili rotkvama koje ćete ubaciti na njihovo mesto. Sve kulture koje ću opisati su druga kategorija plodoreda i smena druge iza druge je jako funkcionalna.

2. Spanać, dužina vegetacije 50 dana ali to zavisi i od sorte. Spanać je u JZ trajna kultura pa ostaje na toj poziciji do maja naredne sezone.

3. Rukola, dužina vegetacije je 35 dana i u okviru JZ kao i spanać ostaje do maja naredne sezone.

4. Matovilac, dužina vegetacije 35 dana i ostaje kao i rukola do aprila naredne sezone i kultura je koja će prva da procveta u narednoj sezoni.

5. Luk za mladu berbu se ubacuje kako bi nas hranio preko zime i vrlo često na gredicama ostaje do proleća. Ako ga ubacite odmah u septembru, kada se pojavi u prodaji berba će biti za jesen, a ako ga ubacite kasnije berba je produžena preko zime i pun potencijal daje u rano proleće.

6. Mahunarke - Dok čitate ovo, za grašak i nisku boraniju ste zakasnili, ali moraju da budu spomenuti jer su deo sistema za BU. Svi koji su na poslednjem pozivu posejali nisku boraniju i grašak u oktobru iza njih ubacuju salate, blitvu, radiče, rotkve jer tada ove kulture mogu još uvek da rastu i daju brze rezultate. Ove dve kulture su čuvari mesta zimskim kulturama.

Ali ove sezone ubacujem čitav jedan novi spektar kultura za BU.

7. Brokoleti, ako ste zakasnili sa brokulom ostaje vam ova divna varijanta sličnog ukusa koja daje brze rezultate, već za 40 dana. To vam je mala cvetna stapka brokule koja se bere neposredno pre cvetanja. Jesen je za njih idealna jer sporije cvetaju pa zaista imate berbu malih brokulica na uzvišenim drškama. Radi se DS ove kulture pa se onda proređuje presadnjom.

8. Amsoi salate sa dužinom vegetacije od 40 dana predstavljaju pravo osveženje u bašti jer ih izdvaja njihov malo pikantniji ukus senfa. Ove sezone ubacila sam dve varijante: Amsoi Southern Giant i Vibrant Ultraviolet. Otporne su na zimske uslove.

9. Baby pak choi, za berbu dospeva za 30 dana. Njemu čak odgovara duboka jesen.

10. Pak Choi micro white, slična kultura kao baby forma ali se karakteriše krupnijim rastom. Dužina vegetacije je 30 dana. Generalno je svaka sorta pak choi brzorastuća jer za kratko vreme imate berbu listova.

11. Rotkva crna i bela se uzgajaju iz julskog rasadnika i njihova dužina vegetacije nakon presadnje je 30 dana do stola.

12. Rotkva White spear je slična daikon rotkvi sa dužinom vegetacije 40 dana.

13. Rotkva Sakurajima sa 60 dana dužine vegetacije mada za one gigantske primerke treba više vremena.

14. Daikon rotkve su na stolu za 40 dana. I one su deo programa, nalaze se u vašim kalendarima.

15. Rotkva Misato sa 40 dana dužine vegetacije i u ovom trenutku je već presađena po gredicama.

16. Rotkva cilindrična crna ima isti ukus kao i okrugla crna rotkva čije se seme kupuje u apotekama i vrtnim centrima samo joj se oblik razlikuje pa ćemo njen rast da pratimo zajedno. Vegetacija je 45 dana.

17. Rotkva Miyashige green neck, dužina vegetacije 40 dana.

18. Tatsoi u dve boje sa dužinom vegetacije od 45 dana. Ukusom je slična spanaću i nalazi se u prodaji još pod nazivom Komatsuna. U pitanju je senf spanać sa dužinom vegetacije od 40 dana.

19. Mizuna u dve varijante sa dužinom vegetacije od 40 dana.

20. Mibuna, zimsko salata sa dužinom vegetacije 30 dana. Ova salata se reže nekoliko puta u sezoni.

21. Kineski kelj Kailaan koji je najbliži broketu. Dužina vegetacije 45 dana.

22. Gai choi za berbu listova dospeva za berbu posle 25 dana ali ako želite da se uglaviči treba mu 60 dana. Salata je jako hrskava i pikantna.

23. Bok choi shanghai za berbu dospeva za 35 dana.

24. Salate sve sorte, ali za zimu presađujem ledenke, merlot i nansen jer su otporne na niske temperature. Ovde se podrazumevaju i radiči, endivije.

25. Repa, dospeva za berbu za 40 dana.

Zamislite sada svoju ledinu. Ona je prazna i ostaće samo ledina ukoliko ne donesete odluku da promenite taj prizor i na njoj postavite jedan ili dva perma modela sada kada imamo mnogo resursa. I na njima posejete sve ovo što sam vam sada napisala. Za sve imate puno vremena, rok je dug, uslovi za rad konačno ugodni.

Pogled na praznu ledinu ili ledinu na kojoj se nalazi bašta puna hrane izazivaju potpuno drugačiji osećaj kod nas.

Kada uđem u svoju baštu, koja je uvek puna hrane osećam kako po mojim venama teče osećaj ostvarenosti i moći.

Na spisku za ovu sezonu je jako mnogo rotkvi. Priznajem da ih jedan duži period svog života nisam volela na tanjiru, a onda sam počela da ih proučavam, shvatila koji je dobrobit po zdravlje imati zelenu apoteku usred zime koja u sebi sadrži i sulforafan, počela da joj se divim celim bićem i moj akcenat ove sezone su upravo rotkve svih ukusa i boja.

SETVA I PRESADNJA NA VRELOM TALASU

Da biste sejali i sadili na visokim temperaturama, potrebno je da ispoštujete sledeća pravila i pogledate epizodu na ovu temu.

1. Setva: u gnezda ne tunele, gnezda dobro rashladite, setvu radite što kasnije, pred noć i preko gnezda lagano navucite seno.
2. Presadnja – trebaju vam čvrste sadnice, malo dublja gnezda i malč od sena postavite dovoljno visoko da gotovo prekrije biljke.
3. Setva presade – isključivo u žardinjere jer se one mogu pomerati u skladu sa položajem hlada. Držite ih u bašti jer tamo sovica ima veći izbor hrane pa je manja šansa da napadne rasadnike. Ne smeju se držati u zatvorenom prostoru. Zalivanje dva do tri puta dnevno dok ne prođe vreli talas.

MOZAIK VIRUS

Vazda ja mimo sveta, ali kako dolikuje poštovanju prirode. U baštovanstvo sam se upustila jer sam potpuno svesna da je to jedini način da se pruži otpor, da se izboriš za zdravu hranu i kreiraš neku osnovu svoje nezavisnosti. Mnogo je lep osećaj kada ne kupuješ hranu, ili barem tu kupovinu svedeš na minimum. Ovde nije reč o uštedi novca već o vlastitoj bezbednosti.

U mojoj bašti je svake godine manje problema i zaista imam osećaj jake vezanosti celog sistema. Počastvovana sam jer mi je dopušteno da budem posmatrač tih bioloških ciklusa i toliko puta sam na kolenima iz zahvalnosti. Svet se menja u vama, kada postanete suštinski svesni sveta oko sebe. Jako je važno da otvorite svoje srce. Najteže se otvara pred strahovima ali niste li svi ovde zbog takve transformacije svesti?!

Prošli smo svi jedno teško razdoblje koje se zove koronavirus. Namerno malim slovom pišem. I gledali smo scene u kojima nam se kao u filmovima raspiruje strah. Palili su tela, sve su dezinfikovali i te scene su imale za cilj da sve nas dodatno uplaše. I nije ovde i sada tema pandemija, već odnos.

Zvanični stav o virusima u bašti je da je zahvaćene biljke neophodno eliminisati iz gredice, a samu biljku spaliti. Zaustavite se na toj slici. Zamislite sebe kako panično vadite biljku, pred svima, a pre svega pred sobom postavljate lomaču i spaljujete ostatke jer opaki virus će vam uništiti sve. Ovo vam pišem jer sam u prvoj sezoni i sama to uradila. Jednostavno tako su mi rekli edukatori koje sam pratila i knjige koje sam čitala. Spaljivanjem te biljke ja nisam sprečila da se virus širi i on se još više

proširio po mojim biljkama. Shvatila sam i zašto. Poslala sam pozivnicu na rat svima, uplašila biljke, sebi dopustila da zavlada strah i oborila imunitet cele bašte.

Danas sam vrlo iskusna baštovanka i promoter jednog drugačijeg pristupa predatorskom lancu jer deo tog lanca su i virusi.

Danas sam vrlo iskusna u osluškivanju prirode i znam da je nasilje najjača najeza koja se širi poput požara.

Danas berem ogromne količine hrane i pristajem da će moja bašta biti deo biodiverziteta u kojoj svako biće koje je deo lanca živi. I mnogo sam srećna i moj život je predivan.

Mozaik virus se manifestuje promenama na celoj biljci pa tako imate i vidno izmenjene plodove koji su jestivi. Takođe se mozaik virus javlja kod određenih sorti više nego kod drugih. Na primer na tikvicama se često pojavi na Romanesko tikvici. To vam je ona rebrasta tikvica i često mislim da je sastavni deo uzgoja kod te sorte. Na ostalim tikvicama se jako retko pojavi. Na krastavcima se najčešće pojavljuje na Sunčanom potoku i jednoj vrsti Karoselo sorte. Ove sezone je prisutan na jednoj sorti paradajza i jednoj sadnici tomatila. Na ostalim kulturama se jako retko pojavljuje i kada se pojavi znate da je blagovesnik pada imuniteta.

Virusi su sastavni deo jedne bašte i oni ne dolaze spolja već se aktiviraju kao pojavnost kada biljkama padne imunitet ili imate sorte koje su sklone tom virusu. Ne postoji treća opcija. Tada je važno da podižemo imunitet svojim biljkama, celoj bašti i pre svega da se rešimo nekih ugrađenih trauma i prestanemo da hranimo strahove. Nećemo ostati gladni niti bez plodova, samo ćemo mudro da premostimo ovakvu situaciju.

Biljka koja je savladana virusom poslala je već informacije ostalim biljkama kako da se odbrane i možete je zvati hvatačem. Ako se biljka osuši nemojte da je spaljujete već je postavite na PM da se ugradi u sistem jer tako naše biljke kroz nove generacije biljaka i dalje žive.

I ovo vam piše osoba koja je potpuno svesna ozbiljnosti poljoprivrede. Smatram da je to jedina delatnost koja može da napravi neku konkretnu promenu. Ja samo znam koliko je važno da probate i drugačije jer nas te zvanične informacije nisu dovele na dobro mesto. Trenutno smo potpuno zavisni od hemijske industrije. Hajde sada da se svi malo uozbiljimo kada je reč o poljoprivredi i počnemo konkretnu saradnju s prirodom.

Odbacite pohlepu!

Odbacite pojmove koji nas dele!

Možete da se borite za bolju poziciju na poslu, ali ako se ne brinete o prirodi ne vredi vam imetak.

Podizanje imuniteta radimo tako što dohranjujemo biljku sa TBD (Tekuće Biljno Đubrivo) na bazi N i P, dodajemo kvasac ili šećer pre zalivanja. **Moja bašta je pokazatelj da kad odbaciš pohlepu dobiješ ulazak u raj.**

AKTUELNI PROBLEMI U BAŠTI

Ono što je bilo karakteristično za prošlu sedmicu su uslovi koji su odgovarali za buđenje plamenjače. Pa ipak, samo nekolicina baštovana je odmah primetila prve simptome i pravovremeno reagovala. Kod najvećeg broja baštovana plamenjača se nije razvila.

Sada ulazimo u novi vreli talas i nedelja rizika od plamenjače je iza nas, ali nam se zato javlja novi rizik na sovicu. Ne zaboravite statistiku u kojoj je kukuruzna sovica u prethodnim sezonama napravila više štete nego smrdibube, lisne vaši, trips i grinja zajedno.

U pitanju je tihi, noćni insekt koji nam promakne dok jednog dana ne ugledamo velike promene na plodovima. Zato je neophodno prevenirati štetu na vreme. Ispiranje cele biljke jednom u 5 dana i tretman insekticidom od karanfilića, cimeta, korijandera i kopra je odličan način da se odbranimo. Matematički to bi značilo da uradimo samo 4 tretmana paradajzu i paprikama u narednom periodu jer nakon toga se bašta smatra manje ugroženom. Zato budite strpljivi jer „svaka muka ima svoj kraj“ pa i odbrana od sovica.

Trips je i dalje aktivan, a ovaj prethodni hladniji period je oslabio imunitet toploljubivih krastavaca pa su grinje to iskoristile i učestala je i njihova pojava. Ako se problem primeti na vreme lakše se i rešava pa je zato i nastala nova rubrika u Nedeljniku. Ukoliko dobijete informacije na šta se najviše žale baštovani sa platforme koja okuplja sve tri klimatske zone i vi ćete znati da je neophodno da budete na oprezu.

Pojačan je procenat prisustva podmlatka smrdibuba pa savetujem da pregledate biljke i eliminišete ih iz bašte.

PODSETNIK NA ROKOVE

Uskoro počinjemo sa postavkom Julskog rasadnika i setvom JBU, pa savetujem da se pripremite. Nad nama je novi vreli talas pa iako vam se čini da ništa od toga ne može da uspeva u tome je i ceo izazov. Biljke su izdržljivije nego što mislite, a usred vrelog talasa je naša uloga da im pomognemo da se što bolje prime. Ovo se odnosi na sve klimatske zone.

Postavka jesenje zone podrazumeva mnogo kultura: grašak, niske i visoke boranije, pasulji za mladu berbu zrna, luk za mladu berbu, tikvice, kupusarice, cvekla, blitva, mrkva, peršun, pastrnjak, bosiljak, krastavci, krompir su kulture koje sada masovno sejemo ili presađujemo. Ako se ovome doda i 25 kultura za BU iz prethodnog teksta, imate jako dobru inspiraciju da sada započnete baštu.

OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA

Još uvek je dostupan novi Paket Prirodna Zaštita Bašte koji je kompletan alat za uspešnu prirodnu zaštitu bašte.

Omogućiće vam da:

- prepoznate problem na vreme
- prepoznate korisne predatore
- odaberete prirodno rešenje (recept ili metodu odbrane iz Zbirke sa 200 recepata)
- reagujete na vreme i sačuvate plodove

Paket nema rok trajanja, možete zauvek da ga koristite i ostaje zauvek u vašem vlasništvu.

Više informacija možete da pročitate ovde:

<https://tragbiljke.com/paket-prirodna-zastita-baste/>

Ako bi vam bilo korisno da vam budem kolektivni mentor, ulazak u našu Učionicu, odnosno našu celu Zajednicu, je otvoren za avgust.

Zato ako mislite da bi vam pomoglo da imate mene kao svog mentora, kome možete da postavljate pitanja u Učionici, ali i da učite iz pitanja drugih baštovana, kao i da učite iz edukativnog sadržaja koji se nalazi u Čitaonici...

Prijava se vrši preko naše web-stranice popunjavanjem jednostavne ankete. Nakon popunjene ankete kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem aplikacije Viber sa dodatnim informacijama.

Za anketu kliknite ovde: <https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica/>

Sledeći Nedeljnik očekujte u naredni **četvrtak**.

Do tada, ostanite nam dobro!

Biljana,

Trag Biljke Tim